

Становище
от
професор Нико Исаков

на Научния труд на доктор Елена Бориславова Каралийска – Тръпкова
на тема

***„Интерпретационни и стилистични анализи на
песните на Мечислав Карлович“***

за присъждане на Академичната длъжност „Доцент“ по научната
специалност „камерно пеене“ към Вокалния факултет при НМА
„проф. Панчо Владигеров“

Доктор Елена Каралийска завършва с отличие Българска Държавна Консерватория през 1985 г. в класа по пиано на проф. Лиляна Антова. През 1989 год. специализира клавирен съпровод при проф. Лили Попова. Развитието ѝ продължава, и в периода 1991 – 1993 год. работи активно с полските вокални педагози проф. Фолтин, проф. Донат, проф. Виткевич, проф. Домбровски във столицата на Полша – Варшава. От 1990 год. е щатен корепетитор във Вокалния факултет, където свири в класовете на водещи професори по класическо пеене. През 2007 год. след конкурс, става главен асистент и преподавател по камерно пеене в същия факултет. Защитава докторска степен през 2015 год. Творческата ѝ биография изобилства от многобройни участия и концерти у нас и в чужбина. Трябва

да се отбележи мащабната и много успешна педагогическа дейност на доктор Каралийска в периода ѝ на работа като преподавател по камерно пеене.

В научния си труд кандидатката разработва, много интересната и с голям приносен характер тема, за живота, творчеството и конкретно песенното творчество на един не толкова популярен в България полски композитор – Мечислав Карлович. Изказвам своето искрено одобрение от избора на тази тема, тъй като тя е тематично свързана с чудесната докторска дисертация за друг полски композитор – Станисал Монюшко, която тя защити преди известно време.

Научният труд на кандидатката се състои от 186 страници и е конструиран по следния начин:

- Увод, три основни глави, заключение, приноси, библиография и приложения.

1. **В Увода** доктор Елена Каралийска ни въвежда в темата и много ясно определя предмета на разработката. Изброени са точно и последователно целите на научния труд, както и са определени конкретните задачи, които той преследва. Тук тя ни запознава и с методите на изследване при написването на научния си труд.
2. **Глава 1** пресъздава духа на епохата и очертава появата на новите тенденции в полската култура в края на 19 и началото на 20 век. Тук доктор Каралийска ни запознава със създаването на движението „Млада Полша“, неговата противоречива философия и естетическите принципи на неговите представители. В тази глава е разгледано мястото на „Млада Полша“ в полската музика и влиянието ѝ върху творчеството на Мечислав Карлович.
3. **В началото Глава 2** се запознаваме с биографични данни за композитора и основните фактори изградили личността му. Следва разбор на творчеството на Карлович, където разбираме, че дори само с една написана симфония и шест симфонични поеми,

той се нарежда сред най – големите симфонични композитори на Полша. Именно тези поеми разкриват дълбоката връзка на композитора с „Млада Полша“. В отделни подточки е направен общ анализ на песенното творчество на полския композитор, както и мястото на поезията в това творчество.

- 4. В глава 3** са направени интерпретационни и стилистични анализи на всички песни на Карлович. Обърнато е внимание на изпълнителските проблеми, спецификата при интерпретацията и особеностите в песните, базирани на личния опит на кандидата. Всички песни са представени с нотни примери, периода на написване, както и някои от изпълнителите на произведенията. Прекрасно впечатление прави, че са посочени и поетите написали текстовете на тези чудесни песни.

Като особено голям принос на труда бих искал да отбележа, че доктор Каралийска е превела на български език 20 от всичките 22 песни. Този превод спомага изключително много за осмислянето и вникването в същността на произведението и прави интерпретацията му много по пълна.

Намирам Научния труд на доктор Елена Каралийска за мащабен, впечатляващ, уникален, с несъмнено приносен характер и широко практическо приложение в областта на вокалната камерна музика.

Бих искал да посоча някои от приносите, които научния труд притежава.

- Това е първо по рода си изследване в България, което анализира и разглежда детайлно всичките 22 песни на Мечислав Карлович
- Чрез изучаване песенното наследство на композитора се разкриват закономерности, присъщи на полските композитори творили в този период.

- Събирането и обобщаването на нотния текст на всичките песни на Карлович
- Систематизация по реда на създаването им на всички произведения на полския композитор
- Систематизация на изпълненията на тези песни в България от български певци.
- Предоставяне възможност песните на Мечислав Карлович да бъдат изпълнявани от обучаващи се млади колеги, професионални певци, както и да служи за учебен материал ползван от вокалните педагози.

В заключение, считам, че научният труд

„Интерпретационни и стилистични анализи на песните на Мечислав Карлович“ напълно съответства на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение и предлагам напълно убедено, на доктор Елена Каралийска да бъде присъдена академичната длъжност „Доцент“ по камерно пеене.

професор Нико Исаков